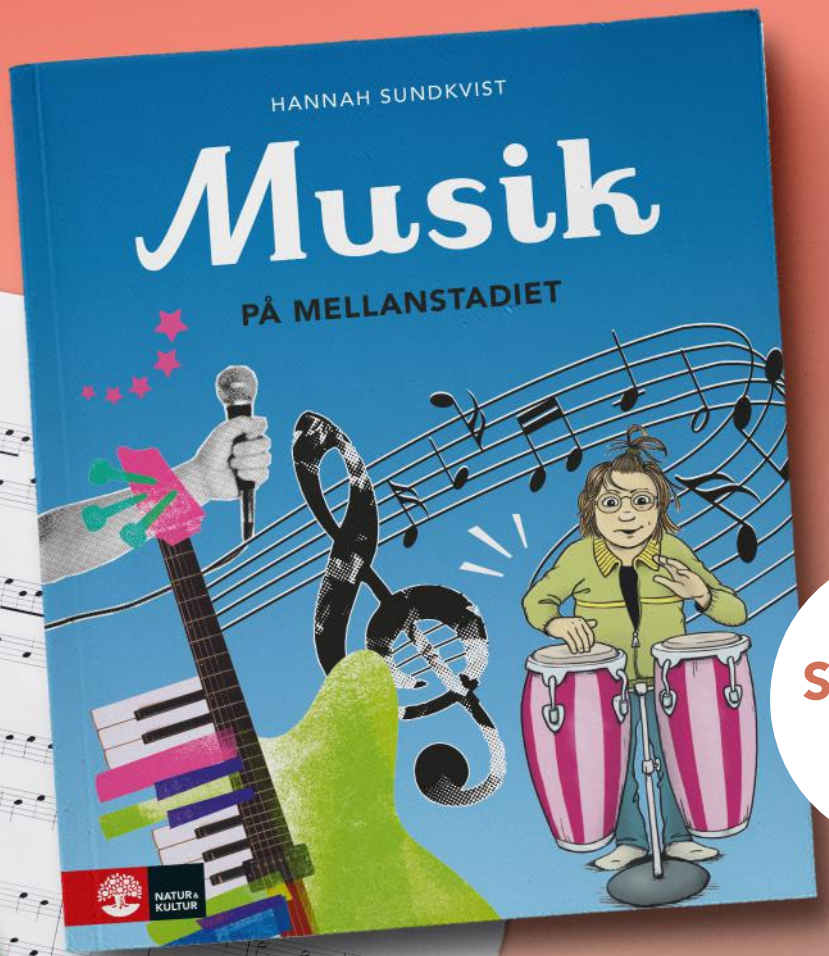
Musik på mellanstadiet

Nytt läromedel som förenar teori med praktik

Smakprov
inuti foldern

Musikskapande och sång i perfekt balans

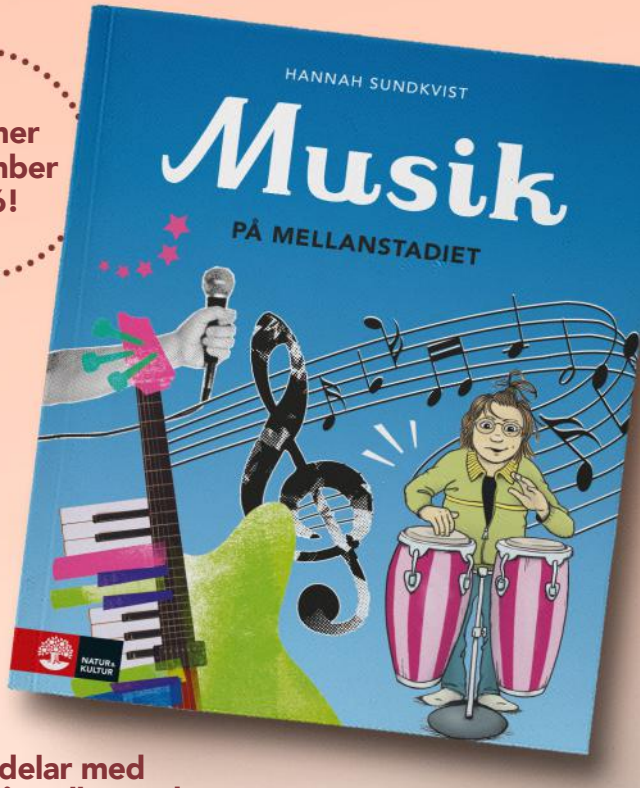
Äntligen en heltäckande grundbok i musik för mellanstadiet! I den här foldern bjuder vi på ett smakprov ur vårt helt nya läromedel Musik på mellanstadiet. Med fokus på att sjunga och spela är målet att alla elever ska känna sig trygga och inspirerade i musikämnet.

I *Musik på mellanstadiet* får eleverna arbeta med instrumentspel, sång och musikskapande, samtidigt som de stegvis bygger förståelse för noter, ackord, rytmer och musikaliska begrepp. Musikteorin är alltså helt integrerad i de praktiska momenten, och sången finns med som en naturlig del i alla kapitel.

Vi följer arbetet med den kommande läroplanen noga för att *Musik på mellanstadiet* ska passa undervisningen även efter 2028.

Kommer i december 2026!

Fem fördelar med Musik på mellanstadiet:

- Tydlig struktur som underlättar planering
- Utrymme för lärarens egna arbetssätt
- Uppgifter och texter med genomtänkt progression
- Elevnära språk och instruerande bilder
- Praktik och teori går hand i hand

Lärarwebb med tips och stöd

Till *Musik på mellanstadiet* kommer även en lärarwebb med kopieringsunderlag och många didaktiska tips och konkreta lektionsförslag, anpassade för mellanstadiets förutsättningar.

”Sång och skapande genomsyrar hela läromedlet”

Vi frågade författaren och musikläraren Hannah Sundkvist om hur elever lär sig sjunga och skapa musik med stöd i *Musik på mellanstadiet*.

Foto: Tess Wallenberg

Varför behövs en ny grundbok i Musik på mellanstadiet?

– Läromedel i musik på grundskolan har alltför länge varit eftersatta. För några år sedan skrev jag *Musik för högstadiet* och många lärare hörde sedan av sig och frågade efter en bok även för mellanstadiet. Nu känns det roligt att kunna säga att den kommer! Och att den såklart följer kursplanen och det centrala innehållet i musik på mellanstadiet.

Är det något särskilt du vill lyfta fram i boken?

– Dels att sång och skapande genomsyrar hela läromedlet. Jag vill också lyfta fram bokens illustratör Nino Keller, vars vardagsnära bildspråk förstärker innehållet och gör det ännu tydligare. Slutligen kan jag nämna det vi kallar etapper. Boken är flexibel och kan användas utifrån lärarens egen planering, men samtidigt finns det ett färdigt upplägg om man vill följa läroboken årskursvis.

Hur kombinerar läroboken de praktiska momenten med musikteori?

– Musikteorin presenteras aldrig fristående, utan vävs samman med praktiska övningar. I kapitlet om rytminstrument får eleverna till exempel lära sig notvärden, taktarter, puls och rytm, samtidigt som de spelar slagverk och trummor. I kapitlet om tangentinstrument introduceras noter och klaver, genom enkla sånger och övningar.

Vilka är de största skillnaderna med att skriva för hög- respektive mellanstadiet?

– Läroboken ska inte vara lika omfattande på mellanstadiet och följer självklart kursplanen för de årskurserna. Det har också varit viktigt för oss att boken ska fungera i sig själv – utan dator eller med digitalt extramaterial. Och så har vi lagt stort fokus på att innehållet ska vara lätt att ta till sig för yngre elever. Texterna är därför lättlästa och bilderna instruerar och stödjer hela tiden texten.

Och till sist – har du något eget favoritinstrument?

– Absolut! Fiol är mitt kärleksinstrument. Det är därför också det enda instrument jag inte undervisar i, eftersom jag vill ha den för mig själv.

Innehållsförteckning och smakprov

På nästa sida börjar smakprovet ur *Musik på mellanstadiet*, där du kan bläddra i några sidor ur första kapitlet Spela rytminstrument. Nedan ser du hur innehållet i boken är upplagt.

Innehållsförteckning

Kap 1: Spela rytminstrument
Kap 2: Spela tangentinstrument
Kap 3: Spela stränginstrument
Kap 4: Sjung och spela tillsammans
Kap 5: Musikstilar
Kap 6: Musik finns överallt
Kap 7: Skriv låtar

- Ordlista
- Bildförteckning

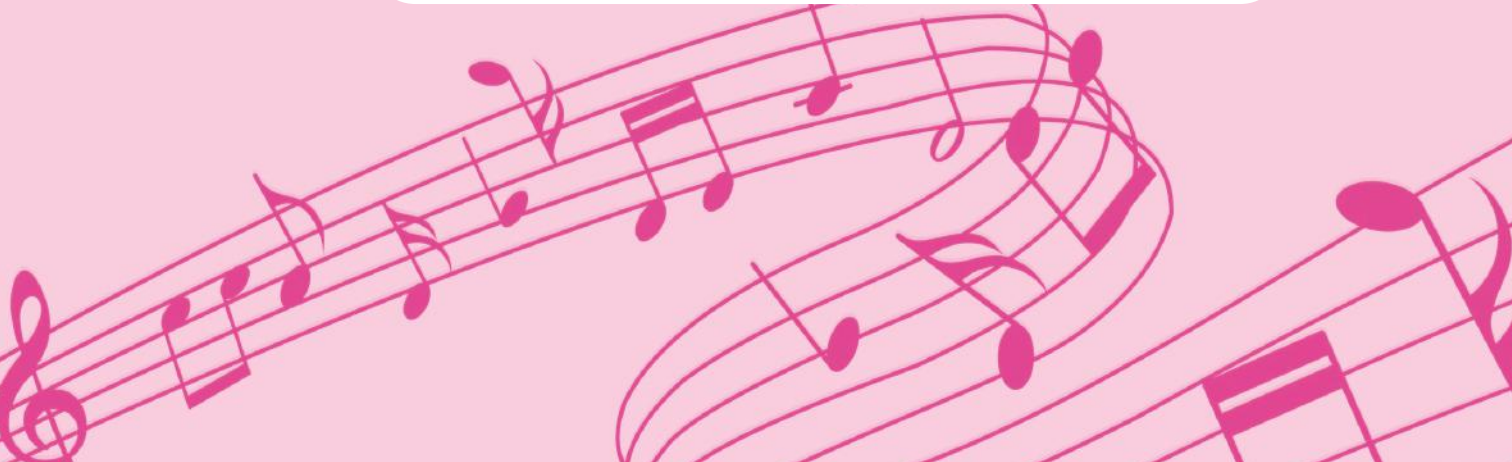
Smakprovet börjar på nästa sida!

1 Spela rytminstrument

Rytminstrument är instrument som du spelar på med händerna, träpinnar eller klubbor. Det kan också vara instrument som du skakar på. Med rytminstrument kan vi spela rytmer och ibland melodier. Rytmer får oss att vilja röra på oss, dansa och stampa takten. I det här kapitlet ska du få arbeta med olika rytminstrument. Du lär dig hur du skapar olika rytmer och grunderna i att spela trummor.

När du har läst kapitlet kommer du att känna till:

- vilka olika slagverk som finns
- hur du skapar rytmer med olika slagverk
- hur du läser rytmer med notvärden
- hur du spelar trummor med bra teknik
- hur du spelar olika komp på trummor

REGLER I MUSIKSALEN
SPELA RYTMER
Helnot :
Halvnot :
Fjärdedelsnot :
Fjärdedelspaus :
Skydda din hörsel!
SAMBA
ROCK
SLAGVERK
MUSIK för alla
C-durskala
C D E F G A B

Olika rytminstrument

Nu sätter vi igång! Det finns många olika sorters **rytminstrument**. De kallas också för **slagverk** eller **percussion**. Här ska vi titta närmare på några av dem.

Slagverk med trumskinn

Många **rytminstrument** har ett trumskinn spänt över instrumentets kropp. Man kan spela på dem med händerna, med klubbor eller med trumpinnar.

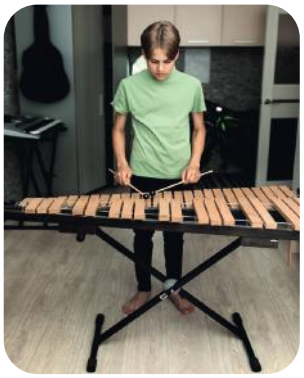
Slagverk med trumskinn

Slagverk utan trumskinn

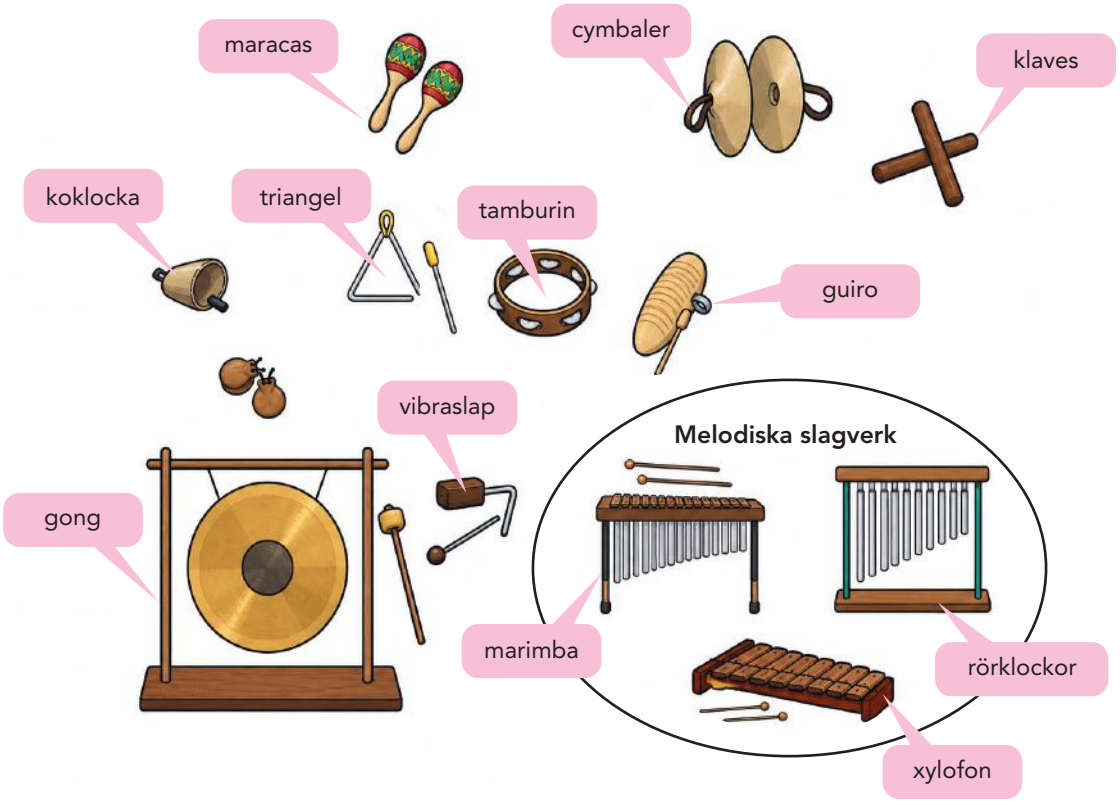
Det finns också slagverk där ljudet skapas med hela instrumentets kropp, till exempel en triangel. Hit hör även slagverk som du kan spela melodier på. De kallas **melodiska slagverk**. Ett sådant exempel är en **xylofon**.

Instrumenten i den här gruppen spelas på olika sätt. Vissa skakas, andra slås mot varandra eller spelas med klubbor.

En pojke spelar på en xylofon i trä.

Slagverk utan trumskinn

Spela slagverk

Nu ska du få lära dig om rytmer och puls – det som får musiken att svänga och kroppen att vilja röra sig!

Spela olika rytmer

Body percussion innebär att du skapar rytmer med din egen kropp.

Med slagverksinstrument kan du spela olika **rytmer**. Rytmer är mönster av ljud som passar ihop i musiken och får dig att vilja dansa eller röra dig. Du kan också spela rytmer med kroppen genom att stampa, knäppa eller klappa på olika kroppsdelar. Detta kallas **body percussion**.

Puls – musikens hjärtslag

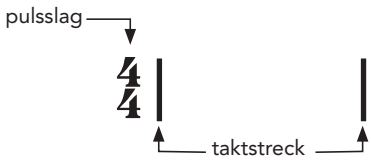

Pulsen i musiken kan jämföras med hjärtats slag.

I musik finns nästan alltid en puls. Pulsen är jämn och slår hela tiden, precis som ditt hjärtas slag. Pulsen avgör tempot – det vill säga hur snabb eller långsam musiken är. Ett vanligt sätt att känna pulsen är att ”stampa takten”. Det vill säga att röra foten i musikens tempo.

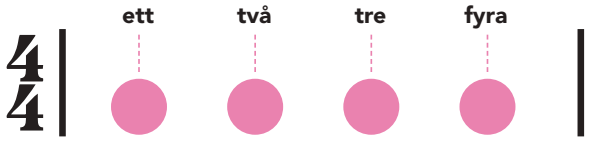
Takt anger antalet pulsslag

I musik delas pulsslagen in i **takter**. Taktarten anger hur många pulsslag som ingår i en takt. Precis som du kan känna pulsen i musiken, kan du också känna vilken taktart den har.

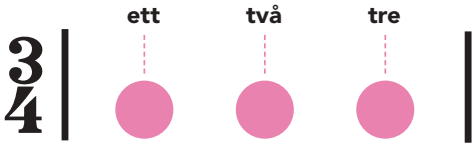
Fyrtakt

Fyrtakt är en taktart där det får plats fyra pulsslag i varje takt.

Tretakt

Tretakt är en taktart där det får plats tre pulsslag i varje takt.

TESTA DIG

1. **Ge några exempel på slagverk med trumskinn.**
2. **Ge några exempel på slagverk där hela instrumentet skapar ljud.**
3. **Vad kallas det när man spelar rytmer med kroppen?**
4. **Vad betyder rytm och puls?**

Träna själv

1. Slagverk med trumskinn – vad heter de?

Gör en lista med 1–5.
Skriv rätt slagverk vid rätt siffra.

1

2

3

4

5

2. Vad heter slagverken utan trumskinn?

Gör en lista med 1–5. Skriv rätt slagverk
vid rätt siffra.

1

2

3

4

5

3. Stampa pulsen och spela rytmer

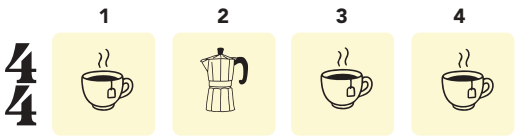
Nu ska du få känna på några olika taktarter!

a) Stampa eller gå i jämn puls och räkna takten högt (1–2–3–4).

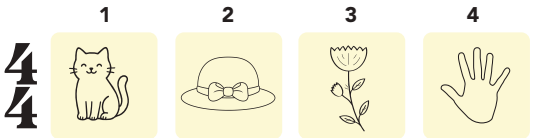
b) Säg orden i rutorna i takt med pulsen medan du fortsätter att gå eller stampa.

c) Byt ut orden mot ett slagverksinstrument och spela samma rytm.

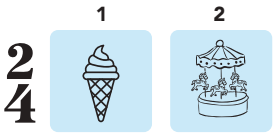
1) Fyrtakt – te, kaffe

2) Fyrtakt – substantiv

3) Tvåtakt – på tivoli

4) Tretakt – halloween

UTMANING

Skapa egna rytmer

Rita egna rutor, skriv ord och spela rytmerna till en jämn puls. Ändra tempot genom att spela snabbare eller långsammare.

NATUR & KULTUR

Beställ ditt kostnadsfria utvärderings-exemplar!

Art.nr 7381032700865

nok.se/
musikmellanstadiet

Grundböcker i fler ämnen på gång!

Prenumerera på vårt nyhetsbrev

Musik på mellanstadiet är den första boken i en serie med grundböcker i praktisk-estetiska ämnen för mellanstadiet. Vill du ha koll på vad som kommer framöver, få tillgång till extramaterial eller inbjudningar till event? Prenumerera på vårt nyhetsbrev för lärare i de praktisk-estetiska ämnena.

Läs mer på nok.se/prest